

AGRICULTURA ■ L'INSTITUT CIENTÍFIC ABORDA EN UNA JORNADA LES ACCIONS DE MITIGACIÓ I ADAPTACIÓ ALS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic reduirà la collita d'arròs un 40% el 2100 si no s'actua

Experts de l'IRTA avisen que a finals de segle més de la meitat del Delta quedarà per sota del nivell del mar i es salinitzarà, si no es fa res

A. CARALT

El delta de l'Ebre és una de les zones més sensibles als efectes del canvi climàtic. D'una banda, l'augment progressiu del nivell del mar, actualment 3 mm anuals, 20 centímetres en l'últim segle, a causa de l'escalfament global del planeta, està erosionant la costa deltaica. D'altra, l'alarmant manca de nous sediments que rep l'espai accelera el fenomen de la subsidència i amb ell l'enfonsament de la plana deltaica.

Es davant aquest escenari que l'Institut de Recerca Agroalimentària (IRTA) va presentar ahir en una jornada temàtica a Deltebre un estudi sobre l'impacte de la pujada del nivell del mar en els arrossars del Delta, finançat amb fons europeus.

L'autora, la investigadora Ana Genua, conclou que l'any 2100 la productivitat del conreu de l'arròs cauria entre un 30 i un 40 per cent per l'excessiva salinitat del sòl, que triplicarà els seus valors en aquest període per l'augment del nivell del mar.

De fet, el director del programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'IRTA, Carles Ibáñez, advertí que la suma de la pujada del mar i l'acceleració de la subsidència provocarà una pèrdua d'entre 60 centímetres i un metre del nivell del Delta, «fent que més d'un 50 per cent del Delta quedi per sota del nivell del mar a finals d'aquest segle». Encara més, Ibáñez va pronosticar que el nivell del mar continuarà pujant, amb escenaris que variïn dels 2 als 7 metres per el segle XXII. «Per sort, tenim temps per actuar», incidi.

Aquest és un escenari de màxims, precisà Genua, «una situació que es produirà si no fem res, si no es posa en marxa cap mesura d'adaptació o mitigació».

Per a dur a terme l'estudi, Genua s'ha basat, entre d'altres, en els valors oficials de l'augment del nivell del mar del Grup Inter governamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) i un tre-

El canvi climàtic pot provocar una dràstica reducció de l'arròs al delta de l'Ebre a finals d'aquest segle. FOTO: JOAN REVILLAS

ball de camp amb dades recollides en 1.400 parcel·les agrícoles, on s'han estudiat paràmetres com la salinitat del sòl avui en dia i la producció de l'arròs.

Recerca amb fons europeus
En aquest marc, l'institut científic va presentar ahir les diver-

ses línies de treball iniciades per mitigar i adaptar-se al canvi climàtic, incloses en projectes finançats amb fons europeus com el projecte Life + Ebro AdmiClim 2014-2018.

Genua i Ibáñez en van enumerar un grapat, que altres científic de l'IRTA van desenvolupar

en conferències específiques al llarg de la jornada. Les mesures més immediates per adaptar-se a l'escalfament global i evitar els seus efectes perniciosos són l'augment del bombeig d'aigua (mesura en vigor al Delta) i la construcció de dics de vegetació d'uns 1,5 metres d'alçada a la línia costanera interior de les badies dels Alfacs i el Fangar, les més sensibles davant l'augment del nivell del mar.

Varietats més resistents

Altres mesures, objecte d'estudi, són l'aportació de sediments, sigui de la planta potabilitzada del CAT a l'Ampolla o de l'embassament de Riba-roja d'Ebre o la introducció de noves varietats d'arròs tolerants als sols salinitzats.

En aquesta línia, la investigadora de l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA), Concha Domingo, explicà la recerca en curs d'una varietat resistent a la salinitat i de bon comportament comercial que s'espera arribi al mercat en els pròxims anys.

L'APUNT

L'arròs produeix gasos d'efecte hivernacle

■ Un segon interessant estudi aprovat al programa Life és l'anàlisi de sistemes de gestió de l'aigua per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) en arrossars. Entre el 10 i el 12 per cent dels GEHalmó provenen de l'agricultura, i d'aquests el 47 per cent corresponen al metà. La doctora Maite Hernández de l'IRTA explicà ahir que entre el 5 i el 20 per cent del metà originat per l'home prové de l'arròs mentre que la producció del cultiu es calcula creixerà un 16 per cent fins al 2020. Així les coses, el projecte elaborarà un mapa de les emissions de metà per zones i proposarà mesures de mitigació, per exemple l'efectivitat de la pràctica del reg intermitent o la millor època per al maneig de la palla.

L'APUNT

Sediments de la planta del CAT

■ Un dels interessants estudis inclosos en el Life + AdmiClim aborda una mesura d'adaptació al canvi climàtic, la injecció de sediments a la xarxa hidràulica del delta de l'Ebre per combatre la subsidència. L'estudi planteja una prova pilot, que podria posar-se en marxa a partir de 2018, un cop finalitzat el projecte: l'aportació de sediments de la planta potabilitzada del Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT) de l'Ampolla a la xarxa de reg del delta de l'Ebre.

El projecte planteja una proposta de reinjecció permanent de

sediments procedents de la planta, d'entre 2.000 i 3.000 tones anuals, «un granet» davant les necessitats de sediments del Delta, va admetre ahir el doctor Albert Rovira. Sediments, precisà, que ara es traslladen a Castelló.

L'equip elabora un model hidrodinàmic que sigui viable per a la prova pilot però també per al transport dels sediments -en aquest cas en valors de milions de tones- de l'embassament de Riba-roja d'Ebre. Ibáñez insistí que és una solució viable tècnicament però no disposa de l'acord polític.